

baggrunden, de politiske og samfunds-mæssige, hele tiden er med. Det gælder ikke blot de ældre perioder, men også – og ikke mindst – de senere med »stoppesteder« ved Cooptimisterne, PH-revyerne, Cirkus-revyerne, Apollo-revyerne, Lommer-revyerne, Dagmar-revyerne, Fiffer-revyerne og endelig, omkring 1960, Jesper Jensens, Erik Knudsens og Klaus Ribbjergs nye form med Poul Henningsen i »baghovedet«.

Særlig meget er der gjort ud af besættelsen både med hensyn til revyernes ydre tilværelse og deres indre: forholdet til censuren, visen som våben og til en vis grad også sketchen. Hvidt koncentrerer sig måske her i hovedsagen om de mere håndfaste ting og glemmer de små detaljer, som man skulle slå ørerne helt ud for at få fat på, men som *de* nød og gottede sig over, der fangede dem.

Cirka halvdelen af bogen behandler tiden fra 30'erne og frem, og her er karakteristikkene af revyens samfunds-funktion og dens personligheder såvel blandt ledere som blandt forfattere og skuespillere meget givende. Hvad funktionen angår, har den vel i det store og hele mest koncentreret sig om at fornøje; men den har da også ind imellem gavnnet eller i al fald bestræbt sig på at gavne.

Teksten opleves af et udmærket billedvalg, selv om enkelte billeder er blevet vel små. Og med et personregister samt register over revyer, viser og sketches kan man let finde rundt. En litteraturfortegnelse fører endelig til supplerende stof. På s. 42 gøres Punch til 1880'ernes eneste vittighedsblad. Det er ikke rigtigt; der var flere. Og på s. 122 koreograferer *Palle* Huld den sidste Scala-revy, »Punktum-finale« i 1930. Det er nok lidt tidligt for den udmærkede skuespiller, der er født 1912. Det skal være Paul Huld, der til

gengæld instruerede solodanserinden Elna Lassen i forestillingen. Det står der ikke noget om, selv om hendes optræden på Scala ellers var en sensation.

Finn H. Lauridsen

Niels Stensen og Danmark. Red. af Ole Kongsted, Jørgen Nybo Rasmussen og August Ziggelaar. (Katolsk Forlag, 1981). 131 s., ill.

Dette lille skrit har sin baggrund i danske katolikkers store iver for at få den berømte Niels Stensen helgenkåret, hvorfor det naturligvis i langt højere grad interesserer sig for hans virke som apostolsk vikar i Nordtyskland end for hans videnskabelige indsats. I indhold spænder det lige fra anråbelser om Stensens forbøn samt en opfordring til at bede for dennes helgenkåring til en Niels Stensen-bibliografi (dog kun over på dansk udgivne skrifter). Ud over det kirkehistorisk og ikke mindst kirkeretsligt interessante ved at skildre (NB nutidige) vilkår for en kirkelig helgenkåring-proces er især J. Nybo Rasmussens redegørelse for de dansk katolikkers kirkeadministrative tilhørsforhold fra 1667 og frem til bispedømmet Københavns oprettelse 1953 opmærksomhed værd.

Troels Dahlerup

Palle Lauring: Dronninger og andre kvinder i Danmarkshistorien. (Høst og Søn, 1981). 209 s., kr. 188,00.

Efter vi indtil hudløshed er blevet belært om, at historien sandelig ikke kun er kongerækker, og idet vi nu også præsenteres for krav om »kønsvotering« i forskningen, har den energiske popularisator Palle Lauring taget højde herfor ved at udgive disse essays, oprindeligt holdt som radioforedrag.

Betegnende nok dominerer dronnin-